



Lærerens hæfte 4

Forsøg med ny skriftlig eksamensopgave eksamenstermin maj/juni 2019

og

Ny skriftlig prøve fra og med eksamenstermin maj/juni 2020, jf. læreplan 2017

Spansk begyndersprog A stx

Råd og vink til de nye opgavetyper i spansk begyndersprog A stx

September 2018

Indhold

- Forord
- Hvorfor et *Lærerens hæfte 4*?
- Opgavesættets form og opbygning, herunder justeringer og ændringer
- Bedømmelse og *Retteark*
- Henvisninger og dokumentation
- Hjælpe midler
- Ikrafttræden og virkning
- Gængs eksamensform fra og med eksamenstermin 2020
- Bilag 1 (Bruttoliste til opgavetyper i delprøve 1 og pointangivelse)
- Bilag 2 (Vejledende *retteark*)



Forord til *Lærerens hæfte 4*

Kære kollega

Dette hæfte er en lærervejledning til arbejdet med de nye opgavetyper i spansk på begyndersprog A stx. Hæftet indeholder korte forklaringer af opgavetyperne, overblik over ændringer og småjusteringer af prøven, bedømmelseskriterier og information om tilladte hjælpemidler. Hæftet skal fortsat bidrage til forståelsen af det nye opgaveformat, der har været indført som forsøgsordning siden eksamenstermin maj/juni 2016, og som danner præcedens som typeopgave for de skriftlige prøver i spansk begyndersprog A i fremtiden fra og med eksamenstermin maj/juni 2020, jf. læreplan 2017.

Forsøget omfatter eksamenstermin maj/juni 2019.

Fra og med eksamenstermin maj/juni 2020 bliver denne skriftlige prøve den gængse og eneste prøveform for spansk begyndersprog A stx jf. læreplan fra 2017. <https://uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/stx-laereplaner-2017>

Tidligere opgavesæt findes på www.materialeplatformen.dk og evaluering af prøveforekomster med forsøgsopgaven ligger på <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/proever-og-eksamen/evaluering-af-proever>.

De tidligere opgavesæt kan benyttes til eksamenstræning. Dog skal der tages forbehold for, at der i fremtiden ikke er adgang til internettet i delprøve 2, samt de efterfølgende justeringer af opgavesættets indhold. Disse justeringer fremgår af dette *Lærerens hæfte 4*.

Det er hensigten, at *Lærerens hæfte 4* ikke skal redigeres yderligere, men fungere som endelig vejledning til den skriftlige prøve på begyndersprog A.

Med venlig hilsen

Tine Brandt, fagkonsulent

Tine.Brandt@stukovm.dk



Hvorfor et nyt *Lærerens hæfte 4*?

Forsøget med prøvetypen har fungeret siden eksamenstermin maj/juni 2016 og bliver den gængse eksamensform fra og med sommertermin 2020. Der er således et behov for at udforme et *Lærerens hæfte 4*, der skal fungere som endelig og eneste vejledning til prøven.

Ændringen af adgang til hjælpemidler i delprøve 2, dvs. forbud mod brug af internettet i delprøve 2 fra og med eksamenstermin maj/juni 2019, kræver visse småjusteringer og ændringer for at tilpasse prøven det rette faglige niveau. Ændringen kræver ligeledes en ny vejledning om tilladte hjælpemidler.

Lærerens hæfte 4 er gældende fra og med eksamenstermin maj/juni 2019.

Opgavesættets form og opbygning

Opgavesættet består af to delprøver: Delprøve 1 og delprøve 2. Prøvens varighed er 4 timer.

Alle opgaveinstrukser i opgavesættet er på dansk for at have fokus på elevernes løsning af opgaverne, hvilket er på linje med de skriftlige prøver i engelsk, fransk, italiensk og tysk.

Grammatiske betegnelser er på latin med dansk betegnelse i parentes.

Delprøve 1

| | |
|---------------------|--|
| | Delprøve 1 |
| Prøveform | Delprøve uden hjælpemidler. 14 delopgaver baseret på en spansksproget tekst med ca. 1500 anslag inklusive mellemrum. |
| Fokus | Læsefærdighed, læsestrategier, tekstforståelse, grammatisk forståelse og ordforråd samt sprogproduktion uden hjælpemidler, jf. de faglige mål. |
| Hvordan testes der? | Bestemmelse af tekstens formål, tema og genre. Spørgsmål/svar matches, sandt/falsk, forklaring af ord, synonymer/antonymer, halve sætninger matches med andre halve sætninger, ordklynger sættes i korrekt rækkefølge, det korrekte ord vælges i en spansk sætning, spanske- og danske sætninger matches, udsagn om billeder samt tekstproduktion. |
| Varighed | Efter højst én time afleveres besvarelsen af første del af opgavesættet, og herefter må alle hjælpemidler benyttes til besvarelse af anden del af opgavesættet. |

Lærerens hæfte 4, spansk begynderprog A, stx



Delprøve 1 er baseret på en tekst med ca. 1500 anslag inklusive mellemrum. Teksten er gloseret og kan have en kort indledning på dansk.

Til delprøve 1 er der udarbejdet en bruttoliste over mulige opgavetyper (bilag 1).

Alle opgavetyper bringes ikke i spil i alle opgavesæt. I hvert enkelt opgavesæt indgår 14 opgavetyper. Instrukserne til opgaverne ligger fast, således at eleverne er fortrolige med alle opgavetyper på forhånd. Eleverne kan i undervisningen arbejde strategisk med de konkrete basale færdigheder, de skal beherske for at kunne løse delprøve 1. For at løse de forskellige opgavetyper kræves der basale færdigheder med et alment ordforråd og beherskelse af den mest nødvendige grammatik.

Opgave a, b og c (se bilag 1) er obligatoriske, og indgår i alle opgavesæt.

Opgaverne tester genrebevidsthed (GB), tekstforståelse, overordnet indhold (TF), tekstforståelse på sætningsniveau og idiomatiske udtryk (OF), korrekt betydning på dansk af de 3 spanske sætninger (GR, OF, TS og TO) og tekstproduktion (TP). Tre af de 14 opgaver tester i hvert opgavesæt tekstproduktion. Det fremgår af skemaet i bilag 1, hvilke områder de enkelte områder tester.

I opgavesættet indgår en delprøve uden hjælpemidler, da det sprogsyn, der ligger bag opgaverne er den kontekstualiserede og kommunikative tilgang jf. læreplan 2017. Det betyder, at den sproglige opmærksomhed er fundamental. Et grundlæggende kendskab til og forståelse af sproglige strukturer er en væsentlig delkomponent i de kommunikative kompetencer. Det forudsætter, at eleverne har en grundlæggende ”paratviden” inden for de områder, der testes. I undervisningen arbejdes der strategisk med de konkrete basale færdigheder, som eleverne skal beherske for at kunne løse eksamensopgaven.

Delprøve 2 (må tilgås, når delprøve 1 er afleveret efter højst én time).

| | Delprøve 2 |
|----------------------------|---|
| <i>Prøveform</i> | Delprøve med alle hjælpemidler. Adgang til internettet er ikke tilladt. Kontakt med omverdenen er ikke tilladt. |
| <i>Fokus</i> | Tekstforståelse, sprogproduktion og anvendelse af fagets centrale hjælpemidler (ordbøger og grammatik). |
| <i>Hvordan testes der?</i> | Redegørelse for indhold af tekst ud fra en given opgaveformulering. Genrebestemt formulering. |
| <i>Varighed</i> | 3 timer. |

I delprøve 2 skal eleverne skrive **250 ord** (+/- 10%) mod 300 ord tidligere ud fra en given opgaveformulering. Eleverne præsenteres i denne delprøve for yderligere tekstmateriale, som kan være tekst, videoklip, (med spanske undertekster) og/eller billedmateriale (Tekst B, C og D). Tekst B har et omfang på højst 1400 anslag inklusive mellemrum (kortere end tidligere). Tekstmaterialet er gloseret i et omfang, der er passende for tekstmaterialets sværhedsgrad. **I modsætning til tidligere er der ikke adgang til internettet til delprøve 2 fra og med eksamenstermin maj/juni 2019.**

Lærerens hæfte 4, spansk begynderprog A, stx



I delprøve 2 bevares boks med ord, der skal inddrages i elevernes opgavebesvarelse. Dog reduceres boksen til udelukkende at bestå af ti verber, hvoraf fem verber skal indgå i elevernes besvarelse. Verberne skal bøjes i tre verbaltider, hvilket vil fremgå af opgaveformuleringen. Eleverne skal markere de fem anvendte verber med enten fed eller understregning samt markere den anvendte verbaltid i parentes eller fodnote. Eleverne testes således i mindre grad end tidligere for at imødegå ændringen i tilladte hjælpemidler.

Teksten fra delprøve 1 (Tekst A) skal inddrages i delprøve 2. At inddrage, betyder i den sammenhæng, at eleverne viser, at de har forstået teksten, og at de kan relatere til den. Yderligere skal eleverne inddrage én eller flere af teksterne i delprøve 2. Således udfordres de fagligt dygtige elever, der kan vise, at de kan overskue et stort tekstmateriale. Omvendt kan den fagligt mindre dygtige elev koncentrere sig om et mindre tekstmateriale.

Med de nye opgavetyper inddragelse af nye teksttyper er der fornyet fokus på det udvidede tekstbegreb. De fleste spansklærere benytter formodentlig allerede de fleste af nedenstående teksttyper, men introduktionen af den ”nye” eksamensopgave kan være en god anledning til at bruge dem systematisk. Det kan fx dreje sig om:

Videofiler, fx

- Interviews
- Nyhedsklip
- Kortfilm
- Trailers til spillefilm
- Taler

Lydfiler, fx

- Oplæsning af tekst (fra lydbøger eller podcast)
- Sange
- Samtaler/interviews

Billeder, fx

- Nyhedsbilleder
- Kunst (fx malerier eller skulpturer)
- Screendumps

Hjemmesider.

Eleverne skal være bevidste om og kunne anvende forskellige genrer. Eleverne arbejder med genrer i mange andre fag og kan inddrage deres viden herfra. Kravet til genreskrivning i spansk er selvsagt ikke så højt som i dansk og engelsk. Genren, som eleverne skriver i, skal dog være genkendelig. Der prøves i, om eleven har en elementær fornemmelse for genrer. Det forventes ikke, at eleverne anvender alle genrekrav, men at de kan demonstrere en fornemmelse for genrens basale karakteristika. Specielt afsender- og modtagerforhold samt sproglige markører er en del af genrekravet.

Lærerens hæfte 4, spansk begynderprog A, stx



De genrer der kan komme i spil, er:

- Artikel (ikke til *El País* men fx til et skoleblad)
- Læserbrev/blog
- Dagbog/personlig blog
- Brev/e-mail

Følgende genreskrivning bør derfor indgå som en del af den daglige undervisning:

Hvordan skriver man en artikel?

En artikel behandler på baggrund af et kildemateriale et emne og skal informere en modtagergruppe. En artikel kan skrives til forskellige målgrupper og i forskellige sammenhænge. Derfor skal eleverne være bevidste om afsender – og modtagerforhold.

Hvordan skriver man et læserbrev?

Læserbreve skrives ikke af journalister men af avisens eller bladets læsere. De kan handle om alt fra vigtige samfundsproblemer til personlige ytringer. Nogle læserbreve er både oplysende og fulde af gode argumenter, andre blot udtryk for helt personlige følelser. Et læserbrev vil også kunne publiceres på en blog.

Hvordan skriver man en dagbog?

En dagbog er en bog, hvori der skrives uformelle kronologiske daterede oplæg. En dagbog er for det meste privat, hvori man skriver til sig selv om sin hverdag, sine tanker, sine holdninger og ønsker. Men en dagbog kan også bruges mere offentligt i form af en personlig blog.

Hvordan skriver man et brev?

Et brev kan være både formelt og uformelt, og ord, udtryk og høfligheds vendinger og stilniveau varierer derefter. Et brev kan skrives som en e-mail. Det er vigtigt at tage højde for det afsender- og modtagerforhold, der fremgår af opgaveformuleringen.

Der er ingen specifikke krav til layout.

Bedømmelse

Eksamenstermin maj/juni 2019 skal eksaminandens besvarelse af opgaven bedømmes ud fra bedømmelseskriterierne og de faglige mål i forsøgslæreplanen. **Dog er der ikke adgang til internettet i delprøve 2.**

Bemærk ligeledes, at fra og med eksamenstermin maj/juni 2020 skal eksaminandens besvarelse bedømmes ud fra læreplanen 2017. **Der er ikke adgang til internettet i delprøve 2.**

Bedømmelseskriterier:

Bedømmelseskriterier, jf. Forsøgslæreplan (Gældende for eksamenstermin 2019)

Ved prøverne bedømmes det, i hvilket omfang eksaminandens præstation lever op til de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Lærerens hæfte 4, spansk begyndersprog A, stx



Ved den skriftlige prøve lægges der vægt på, at eksaminanden kan uddrage det væsentlige af det udleverede tekstmateriale, udtrykke sig skriftligt på spansk, disponere og fremstille et indhold, samt på at eksaminanden viser sikkerhed i den relevante syntaks og morfologi og behersker et alment ordforråd samt idiomatik. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

<https://uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2013/forsoegsfag-i-de-gymnasiale-uddannelser/forsoeg-med-digitale-proever>

Bedømmelseskriterier, jf. Læreplan 2017 (Gældende fra og med eksamenstermin 2020)

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Ved den skriftlige prøve lægges der vægt på, at eksaminanden kan uddrage det væsentlige af det udleverede tekstmateriale, udtrykke sig skriftligt på et sammenhængende spansk, besvare en opgave, disponere og fremstille et indhold klart og selvstændigt, samt på at eksaminanden viser sikkerhed i den relevante syntaks og morfologi og behersker et alment ordforråd samt idiomatik. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

<https://uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/stx-laereplaner-2017>

Faglige mål, jf. Forsøgslæreplan (Gældende for eksamenstermin 2019)

Eleverne skal kunne:

- læse og forstå ubearbejdede spansksprogede tekster fra forskellige litterære og ikke-litterære genrer, herunder medietekster
- udtrykke sig skriftligt om en given problemstilling på et enkelt og sammenhængende spansk
- analysere og fortolke spansksprogede tekster af forskellige litterære og ikke-litterære genrer samt sætte den enkelte tekst ind i kulturelle, historiske, samfundsmæssige og litterære sammenhænge
- anvende det erhvervede kendskab til spansk og frankofon kultur, litteratur, historie og samfundsforhold i
- perspektivere den erhvervede viden om spanske og latinamerikansk kultur- og samfundsforhold til andre kultur- og samfundsforhold

<https://uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2013/forsoegsfag-i-de-gymnasiale-uddannelser/forsoeg-med-digitale-proever>

Faglige mål, jf. Læreplan 2017 (Gældende fra og med eksamenstermin 2020)

Eleverne skal kunne:

- læse og forstå ubearbejdede spansksprogede fiktive og ikke-fiktive tekster
- udtrykke sig skriftligt på et ukompliceret og sammenhængende spansk
- analysere og fortolke tekster inden for forskellige genrer samt sætte den enkelte tekst ind i kulturelle, interkulturelle, historiske og samfundsmæssige sammenhænge
- perspektivere den erhvervede viden om samfunds- og kulturforhold i de spansksprogede områder til andre samfunds- og kulturforhold.

<https://uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/stx-laereplaner-2017>

Bedømmelsen er en samlet helhedsvurdering baseret på eksaminandens besvarelse af delprøve 1 og delprøve 2.

Lærerens hæfte 4, spansk begyndersprog A, stx



Delprøve 1

I delprøve 1 kan man som bedømmer tage udgangspunkt i, at hver opgave giver point. Det skal dog ikke mekaniseres, da der er behov for at lægge mærke til nuancerne. Opgaverne i delprøve 1 vægtes forskelligt. Opgave 1, 2, 3 giver samlet 1 point, de grammatiske opgaver giver op til 5 point, og opgaverne med fri tekstproduktion giver op til 5 point, således at eksaminander, der viser særligt sprogligt overblik og grammatisk forståelse (fx brug af verbalperifraser, konjunktiv, pronominer og ledsætninger) kan score højt. Øvrige opgaver giver op til 2 point. Pointsats per delopgave vil fra og med eksamenstermin maj/juni 2019 markeres ved hver enkelt opgave for at synliggøre pointsats for både lærer og elev. Delprøve 1 giver fra om med eksamenstermin maj/juni 2019 maksimalt **38 point** (se bilag 2).

Opgaverne med fri tekstproduktion (jf. bilag 1) tester eleverne både i den sproglige og den indholdsmæssige dimension: sprogligt lægges der vægt på grammatisk overblik og varieret ordforråd. Indholdsmæssigt lægges vægt på, at opgaven besvares i overensstemmelse med instruksene, og der er forskel på *fortæl historien bag billedet, begrund en titel og beskriv billedet*.

Delprøve 2

I delprøve 2 lægges der vægt på, at

- verber fra boks er brugt og bøjet korrekt i sammenhængen
- genren er genkendelig
- tekstmaterialet inddrages tydeligt (altid tekst A og enten én eller flere af teksterne B, C og D)
- indholdet er i overensstemmelse med opgaveinstruksen
- sproglig konsistens, dvs. ensartethed i besvarelsen
- sproglig fluency fremfor korrekthed i detaljen
- hjælpemidler er anvendt hensigtsmæssigt

Henvisninger og dokumentation

I delprøve 2 har eleverne mulighed for at anvende alle hjælpemidler bortset fra internettet og kontakt til omverdenen.

Eleven skal angive anvendt tekstmateriale fra opgavesættet. Der henvises til tekster, video og billeder ved angivelse af for eksempel tekst A, tekst B, tekst C, tekst D. Der henvises ved hjælp af fodnote eller parentes. Der henvises til citater ved angivelse af tekst og linjenummer. Ved billedmateriale henvises til det konkrete billednummer.

Tilladte hjælpemidler og anvendelse af hjælpemidler

Delprøve 1: Ingen hjælpemidler er tilladt.

Lærerens hæfte 4, spansk begynderprog A, stx



Delprøve 2: Alle hjælpemidler er tilladt til delprøve 2. Der er ikke adgang til internettet. Kontakt med omverdenen er ikke tilladt. Se Bekendtgørelse om visse regler om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser, BEK nr 1276 af 27/11/2017, § 5 stk 1- 5 <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=194856>

Der er som udgangspunkt **ikke** adgang til internettet som fagligt hjælpemiddel ved prøverne. Dog vil det være tilladt for eksaminanderne til delprøve 2 at bruge digitale undervisningsmaterialer og hjælpemidler, der på institutionens foranledning er blevet anvendt i undervisningen, og som fremgår af undervisningsbeskrivelsen og ikke kan opbevares lokalt, dvs. ikke kan opbevares på eksaminandens egen computer.

Oversigt over hjælpemidler

| | | |
|--|--|--|
| Eksempler på tilladte online hjælpemidler | | Konkrete dybe links til materiale, der ikke kan opbevares på elevens computer, online ordbøger, i-bøger, online grammatikker, verbix, på institutionens foranledning er blevet anvendt i undervisningen, og som fremgår af undervisningsbeskrivelsen og ikke kan opbevares lokalt, dvs. ikke kan opbevares på eksaminandens egen computer. |
| Online hjælpemidler der <u>ikke</u> er tilladte | | Internetsøgning, interaktive programmer, som fx google translate og andre oversættermaskiner og interaktive verbebjere. |

Fra og med eksamenstermin maj/juni 2020 er denne skriftlige eksamensform den gængse og eneste prøveform for spansk begynderprog A stx.



**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET